
El jazz: Quin viatge!

**TALLER
DE MÚSICS**

GUIA DIDÀCTICA

PRESENTACIÓ

El jazz: Quin viatge! és un espectacle musical que repassa l'origen i l'evolució del jazz, mostrant les influències que ha tingut i els instruments més representatius del gènere. Es tracta d'un concert amb un narrador que introdueix els diversos temes de forma simpàtica i divertida. La resta de membres del grup, que van vestits d'època, també formen part del show teatral, i el públic participa de forma activa en diversos moments de l'espectacle.

El jazz: Quin viatge! és una obra pensada especialment per a nens i nenes des de 1r de primària fins a 2n de batxillerat; cada grup d'edat podrà gaudir l'espectacle d'una forma diferent, i podrà treballar aspectes adequats al seu curs.

OBJECTIU GENERAL

Explicar de forma didàctica i divertida l'origen i l'evolució del jazz.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Mostrar la diversitat d'estils musicals que existeixen en la nostra cultura.
- Descobrir intuïtivament i interactiva els conceptes de pulsació, swing i síncopa.
- Reconèixer el nom, el timbre i el rol musical dels instruments de la formació.
- Transmetre el concepte de la improvisació en el jazz.
- Destacar les diferències musicals entre èpoques i estils (dins del jazz).

- Contextualitzar la música en els diversos moments històrics.
- Introduir el concepte de forma musical a partir del blues de 12 compassos i altres formes estàndard (per exemple AABA).
- Implantar la idea que el jazz també pot ser música per a joves.
- Ampliar l'espectre musical dels nens i nenes.
- Acostar el jazz als infants i joves.
- Gaudir de l'espectacle, participant i cantant.

COMPETÈNCIES

A través d'aquest espectacle es poden treballar totes les competències de la dimensió "percepció, comprensió i valoració" del currículum d'educació primària.

- Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat sonora de l'entorn cultural.
- Utilitzar elements bàsics del llenguatge musical per comprendre i apreciar les produccions artístiques.
- Comprendre i valorar elements significatius del patrimoni artístic d'arreu.
- Comprendre i valorar elements significatius de la contemporaneïtat artística.

SUGGERIMENTS PREVIS A L'ESPECTACLE

- Presentar els instruments que es veuran a l'espectacle (trompeta, trombó, clarinet, saxo, violí, piano, banjo, bateria, washboard, contrabaix, guitarra i veu).
- Treballar el concepte de la pulsació de forma intuïtiva: ballant, picant de mans...
- Escoltar cançons a diversos tempos: comparar els conceptes ràpid i lent.
- Explicar que al jazz hi ha improvisació però que segueix unes normes.

- Mostrar diversos estils. Es proposen les següents audicions:
 - Bourbon Street Parade (Dixieland)
<https://www.youtube.com/watch?v=q8lVyG6cMGg>
 - Maple Leaf Rag (Ragtime)
https://www.youtube.com/watch?v=pMA7n_-rc
 - I'm Beginning To See The Light (Swing)
<https://www.youtube.com/watch?v=Awblr09WqBl&fbclid=IwAR1a-3nGZZYdlrG-g6kTjG249mB3TO4RgfFBDDidUrtb2IDwmD7kC8imMjE>
 - Yardbird's Suite (Bebop)
<https://www.youtube.com/watch?v=HmroWlcCNUU>

CONTINGUTS DEL CONCERT

INSTRUMENTS

- **Trompeta:** instrument de vent metall, amb una llarga tradició tan dins el jazz com dins la música clàssica.
- **Trombó:** instrument de vent metall, amb una llarga tradició tan dins el jazz (especialment el Dixieland i les Big Bands) com dins la música clàssica.
- **Clarinet:** instrument de vent fusta molt utilitzat a la música clàssica i als primers corrents jazzístics com el Dixieland i el Swing.
- **Saxo:** instrument de vent fusta, un dels més icònics del jazz. És un instrument molt àgil. No té gaire recorregut a la música clàssica. Deriva del clarinet, i té 4 versions principals: saxo soprà, saxo alt, saxo tenor i saxo baríton.
- **Violí:** instrument de corda fregada, amb un repertori molt extens dins la música clàssica, però amb menys tradició dins el jazz. Va ser important als anys 20 i 30 (inici del swing) i també dins el jazz manouche.
- **Banjo:** instrument de corda pinsada molt típic de diverses músiques tradicionals. Té versions de 4, 5 i 6 cordes, cadascuna amb uns usos determinats. Forma part de la base rítmica del dixieland.

- **Piano:** instrument de corda polsada present a pràcticament tots els estils de la nostra cultura. Té un paper molt important a les Big Bands i a les formacions més reduïdes que van aparèixer després. És l'instrument harmònic per excel·lència en el jazz.
- **Bateria:** instrument de percussió molt important al jazz i a altres estils com el rock, el funk o el pop.
- **Washboard:** instrument de percussió portàtil que s'utilitza en marching bands, especialment de dixieland.
- **Contrabaix:** instrument de corda fregada (tot i que en el jazz principalment es toca pizzicato) que té un paper harmònic i rítmic essencial; fa caminar el grup.
- **Veu:** és un instrument de vent, i fa les melodies dels temes.

ELEMENTS MUSICALS

- **Melodia.** És la part més reconeixible de la cançó: la que es podria "tararejar" o cantar. Es troba normalment a la part més aguda del registre i normalment l'interpreta la veu o algun instrument melòdic (violí, clarinet, trompeta o trombó).
- **Harmonia i acompanyament.** Posa en context la melodia i li dona caràcter i direcció. Està formada per les notes que toquen els instruments que no fan la melodia (principalment el piano, el banjo i la guitarra, tot i que els instruments melòdics també creen harmonies).
- **Ritme.** La bateria és l'instrument amb més pes rítmic. La pulsació és el que fa que tot el grup toqui alhora.
- **Estils musicals.** Durant l'espectacle s'interpretaran ragtimes, peces de dixieland, de swing, de bebop i de jazz manouche.
- **Tempo** (ràpid/lent). Un dels contrastos més evidents durant l'espectacle són els canvis de caràcter mitjançant canvis de tempo i pulsacions (també canvis de volum). Es poden establir associacions senzilles com tocar ràpid = estrès i córrer, i tocar lent = tranquil·litat i caminar.

FITXA ARTÍSTICA

Swing Engine – Idea original

Joan Torrentó Vilarnau – Violí i banjo

Mayte Alguacil – Veu

Gerard Serrano – Trombó i guitarra

Juli Aymí – Clarinet, saxo i narració

Toni Mora – Piano

Jaume Guerra – Contrabaix

Pablo Ruiz – Bateria i washboard

Cesc Badia – Trompeta